

Broj: 03/2
Sarajevo, 2012.

PLAN RADA

Zajedničke komisije za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH u 2012. godini

Na osnovu Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH, poslovnika oba doma Parlamentarne skupštine BiH i analize rada Komisije u 2010. godini, Komisija je sačinila plan rada za 2011. godinu.

Osim navedenih pravnih propisa, Komisija je tokom pripreme plana vodila računa o poštovanju principa definiranih odredbama Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (CFSP), Zajedničke sigurnosno-odbrambene politike EU (CSDP), obavezama koje je BiH preuzela potpisivanjem Sigurnosnih sporazuma sa NATO i EU, te EU i NATO standardima općenito, a naročito u pogledu demokratske kontrole nad obavještajno-sigurnosnim sektorom. Također, uzete su u obzir i obaveze koje BiH ima kao potpisnica drugih međunarodnih sporazuma (sa OSCE-om, UN-om, itd.).

1

U skladu s navedenim, Komisija je u 2012. godini planirala realizirati slijedeće:

1. RAZMATRANJE MATERIJALA KOJI PROISTIČU IZ ZAKONOM UTVRĐENIH NADLEŽNOSTI

U skladu sa Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH i Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH, Komisija će u 2012. godini razmatrati slijedeće materijale:

a) Izvještaj o radu Komisije u 2011. godini

Rok: januar

b) Plan rada Komisije za 2012. godinu

Rok: januar

c) Godišnja platforma o obavještajno-sigurnosnoj politici Bosne i Hercegovine za 2011. i 2012. godinu

Rok: februar (zakonski rok istekao 1.11.2011., odnosno 1.11.2012.)

d) prijedlog budžeta OSABiH za 2012. godinu

Rok: februar

d) Izvještaj ministra sigurnosti BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u 2011. godini

Rok : mart

e) Izvještaj ministra odbrane BiH o izdatim sigurnosnim dozvolama u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH u 2011. godini

Rok : mart

f) Godišnji izvještaj Ministarstva sigurnosti BiH o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2011. godini

Rok: mart

g) Izvještaj Ureda za reviziju BiH o provedenoj reviziji u OSABiH za 2011. godinu

rok: mart

h) Izvještaj generalnog direktora OSABiH o radu i troškovima Agencije u 2011. godini

Rok: mart

i) Izvještaji glavnog inspektora OSABiH o rješavanju žalbi podnesenih protiv Agencije, za period juli-decembar 2011

Rok: mart

k) Godišnji izvještaj predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o aktivnostima Agencije za 2011. godinu

Rok: april

l) Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH o zaključivanju sporazuma Obavještajno-sigurnosne agencije BiH s agencijama stranih država i institucijama stranih država i međunarodnim organizacijama u 2011. godini

Rok: april

m) prečišćeni tekst Zakona o OSABiH i Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Rok: maj

n) izmjene i dopune Zakona o OSABiH i Zakona o reviziji u institucijama BiH – usklađivanje kontradiktornih propisa

Rok: juni

o) izmjene i dopune Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Rok: juni

p) prijedlog Zakona o parlamentarnom nadzoru

Rok: juli

r) okrugli stol ili radionica uz učešće predstavnika civilnog društva. Tačna tema bit će definirana u dogovoru sa nevladinim organizacijama, nastojeći da se uvažavaju njihove želje i potrebe i uspostavi dobar odnos s Komisijom.

Rok: oktobar

s) Plan rada Komisije za 2013. godinu

Rok: decembar

2. SJEDNICE KOMISIJE I RADNIH GRUPA

a) Redovne sjednice Komisije

Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da Komisija održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Datumi održavanja sjednica bit će utvrđeni u skladu sa brojem, opsegom i datumom prispjeha materijala koji budu dostavljeni Komisiji, odnosno u skladu sa ukazanom potrebom.

3

b) Zajedničke sjednice sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost BiH

Analizirajući nadležnosti i dosadašnji rad ovih dvaju komisija, evidentno je da postoji veliki broj pitanja iz domena nadzora koja se mogu riješiti samo zajedničkim naporima. To se naročito odnosi na pitanja iz oblasti nadzora nad provođenjem Zakona o zaštiti tajnih podataka i nadzora nad vojno-obavještajnim sektorom, kao i uočenih nedostataka u saradnji između Ministarstva odbrane BiH i Obavještajno-sigurnosne agencije BiH. Komisija je planirala održavanje barem jedne zajedničke sjednice sa ZK za odbranu i sigurnost u 2012. godini, na kojoj bi trebalo jasnije definirati modalitete dalje saradnje. Tačan termin bit će određen po izvršenim konsultacijama sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost.

c) Sjednice Radne grupe za izradu Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru

U skladu sa nadležnostima Komisije, parlamentarnom praksom zemalja članica EU, te vlastitim praktičnim iskustvima, Komisija je u ranijem sazivu (mandatni period 2006-

2010) zaključila da je potrebno što prije izraditi i usvojiti poseban zakon o parlamentarnom nadzoru.

Naime, odredbom člana 105. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da je Vijeće ministara BiH dužno pripremiti i uputiti u parlamentarnu proceduru zakon o parlamentarnom nadzoru u roku od tri mjeseca nakon uspostavljanja Agencije, a što je propustilo učiniti (Podsjećanja radi, OSABiH je uspostavljena 2004. godine). Imajući u vidu ogroman zaostatak u ispunjavanju ove obaveze od strane Vijeća ministara, kao i realnu potrebu za donošenjem zakona, prethodni saziv Komisije odlučio se pojaviti u ulozi predlagača, te je u tu svrhu formirana posebna Radna grupa za izradu Prijedloga zakona u čijem su sastavu pored članova ZK OSA bili i predstavnici Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva odbrane BiH, NATO Štaba Sarajevo, OSCE Misije u BiH, EUFOR-a i EUPM-a. Članovi Komisije su također ciljano posjetili nekoliko parlamenata u regionu i EU kako bi iz prve ruke došli do relevantnih saznanja i iskustava koja je moguće primijeniti prilikom izrade Prijedloga. Po okončanju svih ovih aktivnosti, Prijedlog zakona je finaliziran i upućen u parlamentarnu proceduru, gdje na kraju nažalost nije uspio dobiti potrebnu većinu.

Imajući u vidu ogroman trud koji je dosada uložen u izradu Prijedloga, potrebu da se rečeni zakon usvoji, kako zbog efikasnijeg vršenja nadzora iz nadležnosti Komisije, tako i u cilju ispunjenja međunarodnih obaveza BiH (proisteklih iz IPAP/NATO ciljeva), kao i činjenicu da PSBiH sada radi u novom sazivu, Komisija će i u ovom sazivu pokušati inicirati donošenje Zakona o parlamentarnom nadzoru, što će vjerovatno podrazumijevati i ponovno okupljanje Radne grupe za izradu prijedloga, u istom ili nešto užem sastavu.

4

Rok za ovu aktivnost je **maj 2012.**

3. POSJETE INSTITUCIJAMA I ORGANIMA

Posjete organima i institucijama koji prirodnom svojom djelatnosti potpadaju u nadležnosti Komisije važan su element efikasnog parlamentarnog nadzora. U 2012. godini su stoga u funkciji nadzora planirane slijedeće posjete:

a) Posjete OSABiH

Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da je Komisija nadležna da provodi nadzor nad zakonitošću rada OSABiH. Primarni zadatak Komisije u cilju ispunjavanja funkcije nadzora su posjete organizacijskim cjelinama OSABiH, kojom prilikom se Komisija u mogućnosti na najdirektniji način upoznati sa konkretnim radom uposlenika OSABiH, obaviti kontrolu istoga, te općenito sagledati realno stanje na terenu iz ugla svojih nadležnosti. Posjete koje su vršene u prethodnim mandatima ocijenjene su kao korisne, kako od strane Komisije, tako i od strane same OSABiH. Shodno tome, Komisija je planirala posjetiti OSABiH i u 2012. godini, i to:

- Terenski ured u Brčkom (maj)

- Centar za obuku Banja Luka (mart)
- Terenski ured u Mostaru (april)
- Sjedište OSABiH u Sarajevu i Interfejs centar (septembar).

Kao i do sada, Komisija se prilikom izbora lokacija rukovodila ranijom praksom, organizacijskom strukturom Agencije, te principima izbalansirane teritorijalne zastupljenosti posjećenih centara u okviru BiH.

Komisija za ovu godinu nije planirala nenajavljene posjete OSABiH, zbog značajnog broja obaveza kojima se mora prioritetnije posvetiti usljed velikog kašnjenja u formiranju Domova i Komisija PSBiH.

b) Posjete ostalim institucijama i organima

Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH (ZOZTP) se u nadležnost Komisije stavlja provođenje nadzora nad primjenom Zakona od strane institucija BiH, entitetskih organa i organa na ostalim nivoima državne organizacije BiH.

Potpuna i bezuvjetna primjena odredbi ZOZTP također je i jedan od kriterija koje BiH treba ispuniti na svom putu ka NATO-u i EU.

S tim u vezi, Komisija će u 2012. godini posjetiti Ministarstvo sigurnosti BiH, Ministarstvo odbrane BiH i Ministarstvo vanjskih poslova BiH, kako bi se iz prve ruke upoznala s trenutnim stanjem u tim organima u polju primjene Zakona o zaštiti tajnih podataka. Prilikom ovih posjeta Komisija će ispitati i nivo saradnje između pobrojanih ministarstava i OSABiH.

Rokovi za ovu aktivnost su: **februar** za Ministarstvo sigurnosti i Ministarstvo odbrane, te **mart** za Ministarstvo vanjskih poslova.

4. EDUKACIJA

Imajući u vidu nadležnosti Komisije, neophodno je nastaviti sa dobrom praksom započetom tokom 2011. godine, a koja je za cilj imala osigurati kontinuiranu edukaciju, kako članova Komisije, tako i osoblja u Uredu sekretara.

Edukacija će se u 2012. godini odvijati kroz učešće na seminarima, kursevima i studijskim putovanjima. Komisija u ovoj godini planira organizirati slijedeće obuke-radionice:

- a) radionica-stručno savjetovanje na temu Zakona o reviziji u institucijama BiH i njegove neusklađenosti sa odredbama Zakona o OSABiH
- b) radionica- stručno savjetovanje na temu Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru u BiH
- c) radionica- stručno savjetovanje na temu Prijedloga izmjena i dopuna Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Termini za edukaciju bit će određeni u skladu sa stepenom realizacije ostalih aktivnosti Komisije, kao i raspoloživim vremenom članova.

Redovna do-obuka o rukovanju tajnim podacima i ostalim procedurama koje su Komisiji potrebne u radu, a koje proizilaze iz Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH i Zakona o OSABiH bit će dogovorene sa predstavnicima Državnog sigurnosnog organa i OSABiH, u skladu sa utvrđenim potrebama Komisije.

5. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Komisija će u 2012. godini nastaviti dosadašnji trend uzajamno korisne međunarodne saradnje, prije svega kroz realiziranje slijedećih aktivnosti:

6

a) **Sastanak s direktorom Odjela za sigurnosnu saradnju Misije OSCE-a u BiH.** OSCE Misija u BiH dugogodišnji je partner Komisije čiji je doprinos dosadašnjim uspjesima Komisije nesporan. U želji da se konstruktivna saradnja sa Misijom nastavi, kao i da se riješe određeni problemi u saradnji, uočeni tokom 2011. godine, planiran je sastanak sa direktorom Odjela za sigurnosnu saradnju, na kome će biti dogovoreni modaliteti i opseg saradnje Komisije i OSCE-a u 2012. godini.

Rok za ovu aktivnost je **februar**.

b) **Učešće na Četvrtoj regionalnoj konferenciji parlamentarnih tijela za nadzor nad obavještajnim službama u Jugoistočnoj Evropi**, koja će se ove godine održati u Albaniji.

Rok za ovu aktivnost je **septembar**.

c) Komisija će pokušati organizirati **sastanak sa srodnim komisijama iz susjednih zemalja (Srbija, Hrvatska i Crna Gora)**, bilo u formi radnog sastanka, ili nešto uže regionalne konferencije, u BiH. Ovaj format kontakta je bitan za Komisiju, jer su naše kolege iz susjednih zemalja dobro upućene, kako u relevantna pitanja iz naših nadležnosti, tako i u specifično okruženje u okviru kojeg se potrebne reforme trebaju provesti. Također, sa kolegama iz susjednih država ne postoji jezička barijera, pa je

radna komunikacija lakša i brža nego kad su u „regionalni format“ uključene i zemlje zbog kojih jezik konferencije mora biti engleski. Rok za ovu aktivnost je **novembar**.

- d) **Studijska posjeta Kraljevini Norveškoj.** Komisija je neformalni poziv za ovu aktivnost već primila od strane NUPI/IRU. Po našim trenutnim saznanjima, planirani rok za ovu aktivnost je **juli**.
- e) **Sastanak s Komandantom NATO Štaba Sarajevo.** Jedan od bitnih preduvjeta koji stoje pred BiH u smislu njenih NATO i EU aspiracija je uspostava potpune i efikasne civilne demokratske kontrole nad obavještajno-sigurnosnim sektorom. Na ovaj cilj nadovezuju se potpuna i bezuvjetna primjena Zakona o zaštiti tajnih podataka i Sigurnosnog sporazuma između NATO-a i BiH, te ispunjavanje kriterija za pozitivnu ocjenu u okviru IPAP-a. U sklopu dosadašnjih napora Komisije, NATO Štab Sarajevo uvijek se pojavljivao kao vrijedan i koristan partner i podrška. S time na umu, i želeći nastaviti takav trend, Komisija je planirala ponovo se sastati sa Komandantom NATO HQSa. Rok za ovu aktivnost je **april**.
- f) **Uzvratna posjeta predstavnika Komisije za unutrašnje poslove Velike Skupštine Republike Turske.** Komisija je u 2011. godini obavila bilateralnu posjetu Turskoj, te je tom prilikom domaćinima upućen poziv da početkom 2012. naprave uzvratni posjet Bosni i Hercegovini. Planirani rok za ovu aktivnost je **maj**.
- g) **Sastanak sa najvišim predstavnicima međunarodne zajednice u BiH.** Komisija smatra da je u cilju poboljšanja komunikacije između Komisije i različitih međunarodnih organizacija i aktera u BiH, kao i unaprjeđenja međusobne koordinacije tih organizacija (na aktivnostima koje su usmjerene na podršku Komisiji), uputno organizirati jedan veliki zajednički sastanak, na koji namjeravamo pozvati predstavnike NATO Štaba Sarajevo, Delegacije Evropske Komisije, OHR(IRU), OSCE, USAID, DCAF, te ambasadore zemalja koje pružaju podršku Komisiji, skupa sa njihovim vojnim atašeima. Na sastanku bi bili razmatrani mogući pravci saradnje u 2012. godini i dalje, te bi svima bili predstavljeni ciljevi Komisije, odnosno projekti za koje Komisija bude ustanovila da bi joj dobro došla materijalna, tehnička, savjetodavna ili slična pomoć međunarodne zajednice. Ovim bismo riješili problem preklapanja ponuda za saradnju koje dobijamo od strane različitih organizacija, te dupljanja ponuda za pojedine aktivnosti, uz istodobni nedostatak podrške za druge, a koje Komisija smatra jednako ili više bitnim. U cilju bolje fokusiranosti svih aktera na temu sastanka, mišljenja smo da bi isti trebalo organizirati van Sarajeva. Rok za ovu aktivnost je **maj**.
- h) **Posjete drugim parlamentima.** OSCE Misija u BiH ponudila je da za Komisiju organizira i pokrije troškove dvije međudržavne posjete u toku 2012. godine. U ovom trenutku nemamo detalje o destinacijama i terminima, a o konkretnom prihvaćanju ponude odlučit ćemo ravnajući se iskazanim potrebama Komisije, te mogućnošću da

ponuđeni termin prihvatimo, imajući u vidu redovne obaveze Komisije, kao i dužnost članova Komisije da prioritarno prisustvuju sjednicama Domova.

6. OSTALO

Komisija u novom sazivu će u 2012. godini nastojati da uspostavi i održi što je moguće bliži i češći kontakt sa institucijama koje su u njenoj nadležnosti, sa ciljem ispunjenja svojih zakonskih obaveza. Sastanci sa predstavnicima domaćih institucija vjerovatno će u 2012. godini biti jačeg intenziteta nego u 2011., budući da je Komisija sada daleko bolje obaviještena o različitim pitanjima iz domena svoga rada, a koja je putem radnih i nadzornih posjeta potrebno proučiti. Prije svega je sastanke potrebno održati sa ministrima sigurnosti, odbrane i vanjskih poslova, budući da su ta tri ministarstva najizloženija pažnji Komisije, zbog svojih (dosad neipoštovanih) obaveza u smislu potpune sprovedbe Zakona o zaštiti tajnih podataka. Ovi bi sastanci svakako bili potrebni zbog promjena do kojih je formiranjem novog Vijeća ministara došlo na čelu ministarstava. Planirani rokovi za ovu aktivnost su **februar** i **mart**.

Pored ovog, namjeravamo se (odvojeno) sastati i sa novim predsjedavajućim Vijeća ministara BiH, kako bismo u direktnom razgovoru postavili dobar temelj za buduću saradnju njegovog ureda i Komisije. Planirani rok za ovu aktivnost je **april**.

Komisija će nastojati sustići trenutni zaostatak u radu nastao usljed velike pauze u kontinuitetu njenog rada, realizirajući pritom sve zadatke koji su joj relevantnim zakonima stavljeni u nadležnost.

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE
Dr Mirsad Đugum